

Iz zajednice | 21/11/2024

Obrazovanje na maternjem jeziku: izazov, ali i velika prednost

Piše: Srđan Sekulić

Iako se često govori o podelama u obrazovanju, svakodnevni život u školama pokazuje drugačiju sliku

Srednja tehnička škola „Nikola Tesla”, foto: Srđan Sekulić

Kada se u medijima i u javnosti govori o podelama u Vukovaru, kao glavni faktor tih podela vrlo često se navodi odvojeno obrazovanje na hrvatskom i na srpskom jeziku. Pri tom, mnogobrojni autori takvih teza zapravo govore o podeljenim školama, dok sa druge strane svi izbegavaju napomenuti činjenicu da je obrazovanje na jeziku nacionalne manjine moguće i u drugim sredinama u kojima postoje uslovi za to, kao i da tak

~~U Vukovaru je danas aktivno pet osnovnih škola, od kojih se u njima nastava odvija i na srpskom jeziku i pismu, odnosno po tzv. modelu A. Jedna od takvih škola je i ona koja je ponela ime po vukovarskom i hrvatskom književniku **Nikoli Andriću**.~~

„Prvo radno mesto bilo mi je u ovoj osnovnoj školi koja se tada zvala Četvrta osnovna škola. Od tada je došlo do velikih promena, danas ima situacija o kojima uopšte ne razmišljamo, odnosno kao direktorka škole ne razmišljam da imam, kako volim reći, dva smera u školi. Na to gledam kao na dve nastave, jedna je na hrvatskom jeziku koja je standardna i većinska u Hrvatskoj, a druga je po modelu A, nastava na srpskom jeziku i pismu sa svojim specifičnostima. Ne vidim nikakav problem u organizaciji rada, svi smo u jednoj smeni, tako je bilo od početka i sve to je i izazov, ali moram reći i velika prednost“, kaže direktorka Osnovne škole „Nikola Andrić“ **Josipa Kotromanović Sauka**.

Nastava u ovoj školi odvija se u jutarnjoj smeni, a svaka nastava ima svoj plan i program koji se vrlo malo razlikuje. Uostalom, takav je slučaj i u drugim školama u kojima, između ostalog, postoji i nastava na srpskom jeziku.

„Sve ostalo u školi odvija se zajedničkim naporima, a to je i rad učeničke zadruge, školskog sportskog društva, vannastavne aktivnosti koje zajednički odrađujemo i u svemu tome ne vidim nikakav problem nego prednost. Niko tu ne postavlja pitanje zašto mi to zajednički radimo, ni deca ni roditelji i smatram da je Vukovar za to više nego spreman i jako lepo se svi nadopunjavamo. Mislim da ćemo u budućnosti i prema gradu i lokalnoj zajednici sve više istupati“, ističe direktorka ove obrazovne ustanove.

Osnovna škola „Nikola Andrić“, foto: Srđan Sekulić

Slična atmosfera vlada i u drugim školama u Vukovaru, gde se deca druže i van učionica, međusobno komuniciraju, zajednički su aktivna u različitim vidovima hobija i zabave.

„Mnogo je takvih primera. Deca zajedno učestvuju u raznim sportskim aktivnostima – od fudbala i plivanja do gimnastike i drugih klubova. Muzička škola je isto tako jedan iskorak, zapravo primer prakse gde su deca na zajedničkim aktivnostima, zajednički se pripremaju i nikada se nije postavljalo pitanje da li je to moguće. Osim tih aktivnosti, mislim da se dosta dece u slobodno vreme i privatno druži“, kaže Josipa Kotromanović Sauka.

Od ratnih devedesetih godina pa sve do septembra 2022. godine ova škola je bila neobnovljena, ratom devastirana. Škola je radila u uslovima koji su omogućavali koliko-toliko normalno odvijanje nastave.

„Još uvek imamo nekih delova koje obnavljamo jer ovo je veliki objekat i iza takvih uvek ostaju neke stvari koje treba doraditi pa tako nama nije bila sređena okućnica. Sada je sređujemo sa roditeljima. Nedavno smo imali jesenski sajam koji se pokazao kao jedna lepa praksa i od sredstava koje smo zaradili odlučili smo da kupimo komplet klupa i stolova za dvorište. Mogu da kažem da nas je i ta obnova dosta zbližila jer smo imali zajednički cilj i zajednički problem. Koliko god je ta obnova bila teška i dugo trajala, ipak

Josipa Kotromanović Sauka, foto: Davor Javorović/PIXSELL

Mnogobrojni učenici ove škole, ali i drugih škola, koji pohađaju nastavu na srpskom jeziku i pismu učestvuju na gradskim, županijskim i državnim takmičenjima iz različitih predmeta. Neki od njih ostvarivali su i zavidne rezultate.

„Naravno da učenici učestvuju na takvim takmičenjima koje organizuje Agencija za odgoj i obrazovanje na nivou cele države. Priliku da na takvim događajima učestvuju imaju podjednako i učenici iz hrvatske kao i učenici iz srpske smene. To važi i za hrvatski jezik gde se u srpskim odeljenjima jako kvalitetno obrađuje hrvatski jezik i samim tim gotovo svake godine imamo decu koja idu na takmičenja gde ostvaruju i zavidne rezultate“, kaže direktorka Osnovne škole „Nikola Andrić“.

Teslino ime srednjoj školi

Slično je i u srednjim školama na području Vukovara. Njih trenutno ima četiri i u svima se nastava odvija i na srpskom jeziku i pismu. Činjenica da se obrazuju na svom maternjem jeziku nije bila prepreka da mnogobrojni učenici postignu dobre rezultate i na raznim školskim takmičenjima.

„Učenici međusobno komuniciraju, takmiče se u različitim aktivnostima kao i aktivnostima koja su vezana za školu. Imamo debatu na engleskom jeziku gde smo bili prvaci na županijskom takmičenju, te smo učesnici raznih takmičenja kako na nivou

Srednja tehnička škola „Nikola Tesla“, foto: Srđan Sekulić

Pomenuta škola od 2003. godine nosi ime srpskog naučnika rođenog u Lici, **Nikole Tesle**, pre toga zvala se Druga srednja škola Vukovar.

„Naša škola nije nikad bila podeljena, a prvi kontakti koji su bili sa nastavom na hrvatskom jeziku bila je zajednička zbornica, dok su pojedini profesori srpske nacionalnosti predavali i u nastavi na hrvatskom jeziku. Danas je to uobičajeno pa tako imamo primera i da profesori hrvatske nacionalnosti predaju u srpskim odeljenjima“, kaže Lukić.

Ova srednjoškolska ustanova ima 38 odeljenja, a obe nastave idu u istu smenu, odnosno prvi i treći, te drugi i četvrti razredi. Nastava na srpskom jeziku ni na koji način ne ograničava komunikaciju, saradnju ili druženje učenika, kao ni njihove mogućnosti za daljnje obrazovanje.

„Korist ovakve nastave je da ako neko želi da uspe u životu treba da zna više jezika pa tako i srpski jezik, pogotovo što je sve manja upotreba tog jezika ovde, a svakako benefit je i da učenici mogu da svoje školovanje nastave i ovde u Hrvatskoj kao i u Srbiji. Deca,

Srednju tehničku školu „Nikola Tesla” godišnje upisuje između 110 i 120 učenika što je sasvim dobro u odnosu na druge srednje škole u ovom gradu. Trenutno imaju 375 učenika u obe nastave.

„Bilo je slučajeva u nekim drugim školama da kada se igra fudbal na nekom takmičenju – tri učenika budu iz srpskih odeljenja, a tri iz hrvatskih. Ovde kod nas toga nikada nije bilo, što mogu da potvrdim, jer sam u ovoj školi od perioda mirne reintegracije” – zaključuje Lukić koji je takođe svojevremeno kao profesor matematike predavao i učenicima koji su nastavu pohađali na hrvatskom jeziku.

Iz svega ovoga jasno je da se ponekad u javnosti pravi bauk od tzv. srpskih škola koje zapravo kao takve i ne postoje. Zašto ne postoje registrovane srpske škole, ne samo u Vukovaru nego i u njegovom okruženju gde ima uslova za tako nešto, treba pitati one koji su odgovorni za takvo stanje, političare svih ideoloških opredeljenja i različite nacionalne i stranačke pripadnosti koji za gotovo tri decenije nisu rešili ovo pitanje.

Ovaj tekst je objavljen uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije, iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti.

Pročitajte više ...